

نگاهی به نقش نظام اطلاعاتی مدیریت در بانکداری

نظام اطلاعاتی مدیریت، نظام اطلاعات سازمان یافته به منظور تصمیم‌گیری مدیران است. متن ذیل با بررسی به کارگیری نظام اطلاعاتی مدیریت در بانک‌های کشور هندوستان و براساس پژوهشی مشابه در خصوص کاربرد نظام فوق در مراکز اطلاع‌رسانی توسط نگارنده، به امکان‌سنجی بهره‌گیری از نظام اطلاعاتی مدیریت در بانک‌ها می‌پردازد. تصمیم‌گیری بهتر در خصوص مسائل جاری بانک‌ها نیازمند بهینه‌سازی جریان اطلاعاتی مدیریت است که البته پی‌ریزی آن در قالب نظام اطلاعاتی مدیریت امکان‌پذیر است.

نظام اطلاعاتی مدیریت (S I M) اصلاح جدیدی در بانکداری محسوب نمی‌شود. از ابتدای دهه ۸۰ میلادی بانک‌ها به استفاده از این اصطلاح برای اشاره به فرآیند تولید گزارش‌های متنوع و برداشت‌های سرپرستی‌ها یا مدیریت‌های بانک‌ها برای تصمیم‌سازی و بهره‌گیری مدیران می‌پردازند. این نظام امکان انتقال گزارش‌های مرتبط با مقررات و ضوابط به مدیران را فراهم می‌نماید. نظام اطلاعاتی مدیریت (S I M) در مفهوم کنونی دسترسی بسیار بالا و الکترونیک‌مدار را با داده‌هایی حجیم در مکان‌های گوناگون و زمینه‌های گوناگون برای تصمیم‌گیری مدیران بانک‌ها فراهم آورده است. این مهم با استفاده از ابزار فناوری و بر پایه «نگهداشت داده‌ها» و «استخراج داده‌ها» میسر شده است. بنابراین نظام اطلاعاتی مدیریت محصول نهایی فرآیندهای نگهداشت داده‌ها و استخراج داده‌ها می‌باشد.

نظام اطلاعاتی مدیریت (MIS) چیست؟

نظام اطلاعاتی مدیریت عبارت از فرآیند و ساختاری است که توسط یک سازمان برای شناسایی، گردآوری، ارزیابی، انتقال و استفاده از اطلاعات به منظور نیل به اهداف به کار گرفته می‌شود.

برخی ویژگی‌های این نظام عبارتند از:

نظام اطلاعاتی مدیریت پیشرفته همواره بر فناوری رایانه تاکید می‌نماید. نظام اطلاعاتی مدیریت بر پایه تصمیمات نیروی انسانی قرار دارد. مدیران بانک هادرجات مختلفی از سودمندی این نظام را دریافت می‌دارند. تصمیماتی که کمتر ساخت یافته می‌باشند به شدت متکی بر داده‌ها و ورودی انسانی هستند. نظم اطلاعاتی مدیریت وابسته به پایگاه اطلاعات است. از این گذشته چنین پایگاه داده‌ای باید آن چنان یکپارچه باشد که تمامی اعضای سازمان صرف نظر از موقعیت فیزیکی یا جایگاه سازمانی بتوانند به اطلاعات دست یابند. نظام اطلاعاتی مدیریت وابسته به مدل پایه است. چنین مدلی شامل برنامه‌هایی است که به سازماندهی، اداره و پردازش اطلاعات می‌پردازد و به شبیه‌سازی یا شرکت در فرآیند اخذ تصمیم انسانی می‌انجامد. نظام اطلاعاتی مدیریت پیشرفته متکی به شبکه ارتباطی است که به تهیه مجرای سریع و تعاملی میان مدیر و اجزای نظام می‌پردازد.

در واقع نظام اطلاعاتی مدیریت روشی ساخت یافته از فراهم‌آوری اطلاعات پیرامون نحوه عمل سازمان است. بانکداری به عنوان یک صنعت گسترده اطلاعات، برای برپایی یک نظام اطلاعاتی مدیریت درون بانک یا درون این صنعت، زمینه‌ای بس عظیم محسوب می‌گردد. این موضوع برای بخش بانکی با دربرگیری شبکه گسترده‌ای از شعب بانکی بیشتر نمود پیدا می‌کند.

در حال حاضر بانک‌ها گزارش‌های نظام اطلاعاتی مدیریت (MIS) را به شکل گسترده‌ای از گزارش‌های کاغذی ادواری یا صورت وضعیت‌های ارائه شده توسط شعب یا سرپرستی‌ها (مناطق) دریافت می‌نمایند. گزارش‌هایی که بدین طریق تهیه می‌شوند حاشیه‌های بالایی از اشتباهات به سبب ورود داده‌ها در سطوح مختلف و احتمال تفسیرهای مختلف در سطوح متفاوت دارند. بنابراین علیرغم آنکه سال‌ها از کامپیوتری شدن بانک‌های گذرد نیازهای نظام اطلاعاتی مدیریت به طور کامل مورد توجه قرار نگرفته‌اند. شاید این عدم توجه متأثر از این واقعیت باشد که نرم افزارهای رایانه‌ای نمودن کلی شعب بر پایه معاملات بنا نهاده شدند. این نرم‌افزارها بدواً برای عملیات بانکی روزمره در سطوح شعب و بستن حساب‌های روزانه طراحی شده‌اند.

نیاز به برقراری نظام اطلاعاتی مدیریت

نیاز به برقراری نظام مذکور در سطوح شعب به دلایلی حس می‌شوند: نیازهای مرتبط با ضوابط برای تهیه گزارش‌هایی بر پایه فرمت‌های الکترونیک در «سرپرستی و نظارت خارج از سایت‌های کامپیوتری»، مدیریت دارایی‌ها - بدهی‌ها که طی آن می‌باید ۱۰۰٪ فعالیت بانکی از طریق نظام مدیریت دارایی‌ها - بدهی‌ها انجام پذیرد. نیاز به ارائه ترازنامه سود و زیان در زمان مقرر، تمرکز بر هزینه معاملات و نیاز به ارتباط کارمزد خدمات مشتریان که باید بر پایه هزینه خدمات بنیاد نهاده شود. نیاز به هماهنگی بین شعب در خصوص حساب‌های بانکی در چارچوب زمانی خاص، نیاز به پذیرش راهبردهای مدیریتی ریسک و برپایی مجموعه‌ای از داده‌های متناسب و گزارش‌های هوشمندانه بازار پولی برای نیل به هدف فوق

کاربرد تکنیک های نگهداشت داده‌ها و استخراج داده‌ها :

بهره‌گیری از فناوری فوق در بانک‌ها شامل موارد زیر است:

کلیه معاملات انجام گرفته در سطح شعب می‌باید در یک مرکز استحکام یابند. چنین مرکزی باید مرکز «نگهداشت داده‌ها» در بانک مورد نظر نامیده شود.

درخصوص بانک‌ها شبکه‌های گسترده‌ای از شعب شاید استحکام کلیه معاملات و نگهداری تمامی جزئیات آنها در یک مکان مطلوب نباشد، لذا می‌توان آنها را بر پایه سرپرستی‌ها یا مناطق نگهداری نمود. از طریق تکنیک استخراج داده‌ها، می‌توان داده‌ها را در نظام‌های مختلف رایانه‌ای اکتساب نمود.

مزایای نظام اطلاعاتی مدیریت (MIS)

امتیازات این نظام برای صنعت بانکداری عبارتند از: فرصت‌های تحلیل بسیار با اهمیت هزینه - فایده، صرفه جویی در وقت، دستاوردهای بهره‌وری سازمانی و مهندسی مجدد فرآیندها مرتبط با استفاده از نگه‌داشت داده‌ها که برای تجزیه و تحلیل اطلاعات به کار می‌آیند. دسترسی آسان به داده‌ها و تحلیل آنها بدون صرف وقت و انرژی فراوان و تجزیه و تحلیل‌های پیچیده میسر می‌گردد. تصمیم‌سازی سریع و قابل اعتماد امکان‌پذیر می‌گردد چرا که داده‌ها «بهنگام» و «صحیح» می‌باشند. اطلاعات «یکپارچه» را نیز می‌توان در مجموعه‌هایی معنادار برای عملیات سودمند نگهداری نمود.

امکان‌سنجی

در خصوص امکان‌سنجی طراحی نظام اطلاعاتی مدیریت در بانک‌ها می‌باید مدلی را برای تناسب با وضعیت بانک‌ها سازماندهی مجدد نمود. این مدل که قبلاً توسط «فیلیپ این دور» و «الی سگف» طراحی شده است عنصری حائز اهمیت دارد که «امکان‌سنجی سازمانی» نام دارد. امکان‌سنجی سازمانی نظام اطلاعات مدیریت درجه‌ای است که طی آن یک سازمان آماده پذیرش و استفاده از یک نظام اطلاعاتی می‌گردد. درجه و میزان سازگاری میان نظام اطلاعاتی مدیریت و ساختار سازمان بستگی به شماری از اجزای تشکیل‌دهنده آنها دارد که می‌توان آنها را به دو گروه تقسیم نمود. امکان‌سنجی فنی مرتبط با دسترسی به منابع انسانی و فیزیکی مورد نیاز برای اجرای نظام اطلاعاتی است. امکان‌سنجی اقتصادی با دسترسی به منابع بودجه‌ای مورد نیاز برای حصول اطمینان از فراهم‌آوری منابع فنی در ارتباط است. دو جزء دیگر امکان‌سنجی سازمانی مرتبط با افراد سازمان است. این دو جزء اجزای ساختاری و روانی هستند. جزء ساختاری، روشی است که طی آن ساختار سازمانی بر توانایی‌های افراد در پذیرش نظام اطلاعاتی مدیریت تاثیر می‌گذارد. با تمرکز نظام‌های اطلاعاتی بر نیازهای بخش‌های مجزای بانک‌ها، ساختار بخش‌ها تنها به تولید اطلاعات برای تصمیمات ساخت‌یافته (دارای ساختار) می‌پردازد. آخرین جنبه از امکان‌سنجی سازمانی عبارت از جنبه روانی است. این جنبه خود از دو قسمت تشکیل شده که عبارتند از «بلوغ سازمانی» و «فرهنگ سازمانی». هر چه سازمان از بلوغ بیشتری برخوردار باشد، تغییرات ایجاد شده به واسطه اجرای نظام اطلاعاتی مدیریت با سهولت بیشتری پذیرفته می‌شود. فرهنگ سازمانی نیز نتیجه مستقیم بلوغ سازمانی است که طی آن افراد «آغازها، موفقیت‌ها، شکست‌ها و آینده نظام» را می‌بینند و این موضوع از طریق ابزارهایی همچون گزارش‌ها، برون‌داده‌ها و یا فرآیندها حاصل نمی‌شوند، بلکه از طریق «ادراک» افراد به دست می‌آیند. نتیجه آنکه توسعه نظام اطلاعاتی مدیریت که از تصمیمات مدیریت عالی بانک‌ها حمایت می‌کند، فرصت‌های متعددی را برای مدیران ایجاد می‌کند که پیش از این وجود نداشته‌اند. برنامه‌ریزی بلندمدت مبتنی بر دیدگاهی کامل‌تر از سازمان، وابستگی سالم درون بانکی میان خدمات بانک‌ها و توانایی بالقوه ارتقای درک گسترده‌تر از فرآیند تصمیم‌گیری به طور اعم و تصمیمات بلند مدت به طور اخص از جمله فرصت‌های به کارگیری نظام اطلاعاتی مدیریت (MIS) می‌باشند.

systems Information management managing» segev Eli and Philip , Dor -Ein »

۱۹۷۸ , mass , Lexington , books Lexington

«centers Information management and Banking » on articles Internet Various

۱۹۸۵ ,mass ,Marshfield , publishing Pitfield .ed nd ۲ , «Introduction an «Technology Information » ,peter , Zorkoczy